

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

8563 *Llei 28/2015, de 30 de juliol, per a la defensa de la qualitat alimentària.*

FELIPE VI
REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen aquesta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

El sector alimentari, per la seua transcendència en termes socials, econòmics i mediambientals, té un caràcter estratègic tant a Espanya com a tota la Unió Europea. La seua missió bàsica és proporcionar al ciutadà uns aliments sans, segurs i que a més responguen a les seues expectatives de qualitat. Aquesta situació demana un model de qualitat alimentària que incloga un conjunt bàsic de disposicions legals i vetle pel respecte a la competència lleial entre operadors.

En aquest sentit, és necessari revisar tant els aspectes generals com els particulars de la qualitat alimentària en l'àmbit de la competència de l'Administració general de l'Estat per a tindre en compte les noves tendències en aquesta matèria que, de manera específica, afecten l'alimentació; arrellegant i respectant, en l'àmbit econòmic, els principis bàsics i requisits de la legislació alimentària establits en el Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària, tenint en compte, així mateix, els principis arrellegats en la matèria sobre traçabilitat, autocontrol, i responsabilitat dels operadors.

D'altra banda, el control del compliment dels requisits establits amb caràcter obligatori per a la comercialització dels productes alimentaris i la persecució del frau, regulat en el Reglament (CE) núm. 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre els controls oficials efectuats per a garantir la verificació del compliment de la legislació en matèria de pinsos i aliments i la normativa sobre salut animal i benestar dels animals, constitueix un element indispensable per a garantir la lleialtat de les transaccions comercials i la seguretat jurídica dels diferents operadors, i per a no defraudar les expectatives dels consumidors. Així mateix, l'esmentat reglament preveu en l'article 55 que els estats membres establiran normes sobre les sancions aplicables a les infraccions de la legislació en matèria d'aliments i prendran totes les mesures necessàries per a garantir-ne l'aplicació, i indica que les sancions establides hauran de ser eficaces, proporcionades i dissuasòries.

D'altra banda, a aquest Reglament (CE) núm. 882/2004 remet, per a estendre-li el seu règim de controls, una de les principals normes a què serà aplicable la present llei, el Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, sobre la informació alimentària facilitada al consumidor i pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 1924/2006 i (CE) núm. 1925/2006 del Parlament Europeu i del Consell, i pel qual es deroguen la Directiva 87/250/CEE de la Comissió, la Directiva 90/496/CEE del Consell, la Directiva 1999/10/CE de la Comissió, la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, les directives 2002/67/CE i 2008/5/CE de la Comissió i el Reglament (CE) núm. 608/2004 de la Comissió.

La llei centra el seu objecte en els aspectes tècnics de les reglamentacions tecnicosanitàries i en la normativa de la Unió Europea i nacional que regula les característiques dels aliments o els seus processos de producció i que tenen contingut essencialment econòmic per estar dirigits a intentar previndre frau alimentari i millorar la qualitat dels béns posats en el mercat, i superposa a totes aquestes uns sistemes comuns d'autocontrol, autocontrol acreditat, control oficial administratiu i règim sancionador del seu incompliment. Així mateix, inclou les normes d'etiquetatge facultatiu, que, si bé no són obligatòries en el sentit que siguen vinculants per a tots els operadors, actuen com a normes de compliment obligatori quant a les seues condicions en el cas que aquests decidisquen lliurement acollir-se a la possibilitat d'etiquetar aquests elements addicionals.

D'altra banda, les forces i cossos de seguretat de l'Estat participen activament en les labors d'inspecció i control en les fases de la cadena alimentària compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei i amb idèntics fins. Amb l'objecte de donar continuïtat a aquesta activitat de col·laboració en el control oficial, es fa necessària la seua presència en aquest text, seguint les recomanacions de la Unió Europea sobre l'estreta col·laboració amb les forces i cossos de seguretat en la lluita contra el frau alimentari.

Tot això sense perjudici de les competències que puguen tindre els departaments ministerials responsables en el control higiènic sanitari, del consum o del control del comerç exterior, els àmbits d'actuació dels quals no els afecta per la present normativa.

Tampoc resulta afectat per la present llei el control de la producció primària, llevat que una norma de qualitat així ho preveja.

II

El Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària, va ser aprovat per a fer complir el mandat parlamentari d'acordar un pla de mesures urgents de defensa de la salut dels consumidors.

En el mencionat reial decret es van actualitzar i es van refondre totes les normes i disposicions en matèria d'inspecció i vigilància de les activitats alimentàries i de sanció de les infraccions vigents en aquell moment. Per això en el mencionat reial decret conflueixen la defensa de la salut pública, la protecció dels interessos dels consumidors i les legítimes exigències de la indústria, el comerç i els serveis.

En l'actualitat, la regulació de les infraccions sanitàries, que es recull en l'article 2 del mencionat reial decret, es troba regulada de manera independent en la seua pròpia normativa. Per a aconseguir la seguretat jurídica i a causa de la necessitat d'un nou marc sancionador amb valor i efectivitat actual, així com de la necessitat d'establir un marc normatiu unitari que s'aplique a tot el territori nacional i assegure un tractament uniforme a tots els operadors inclosos en l'àmbit d'aplicació, s'ha considerat necessari elaborar la present llei.

En conseqüència, no serà procedent aplicar el mencionat Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, per als productes alimentaris inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, ni als operadors dels dits productes en les etapes de la cadena alimentària des de la consideració del producte com a aliment d'acord amb l'esmentat Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, fins a la transformació, incloent-hi els magatzems majoristes i de distribuïdors majoristes, així com el transport entre tots aquests, sense oblidar els intermediaris mercantils amb magatzem o sense.

D'altra banda, cal tindre en compte que hi ha una part del tan mencionat reial decret que ni està arrellegada en aquesta llei ni està derogada per una altra normativa. Aquesta part correspon a la presa de mostres i a les anàlisis, per a les quals s'aplicaran les disposicions contingudes en el Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, mentre no es desplegue reglamentàriament aquesta llei. També seguiran aplicant-se completament als aspectes higienicosanitaris i de la seguretat alimentària, així com als productes i serveis diferents dels alimentaris.

Fins que no es desplegue un procediment propi, la potestat sancionadora recollida en aquesta llei s'exercirà mitjançant el procediment establert en el Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora.

III

D'altra banda, en els últims anys s'ha produït un increment substancial dels sistemes privats de certificació de qualitat. Aquestes certificacions es basen en normes internacionalment reconegudes, confiant la garantia que els productes compleixen els requisits establerts a una tercera part independent dels interessos dels operadors del mercat i dels consumidors: les entitats de certificació o d'inspecció. En molts mercats, aquest tipus de certificació s'ha convertit en una condició imprescindible per a accedir-hi.

També són utilitzats aquests sistemes per a realitzar la verificació de l'autocontrol de l'operador i en aquest context es regula en la present llei la necessitat que aquestes entitats d'inspecció i certificació realitzen una declaració responsable davant de l'autoritat competent on inicien la seua activitat segons l'abast de la seua acreditació. Aquesta declaració responsable és única i vàlida per a tot el territori nacional independentment d'on es realitze.

Aquests sistemes de l'avaluació de la conformitat dels aliments en l'àmbit voluntari de la qualitat, i la naturalesa, característiques i principis de funcionament de l'acreditació en el sector alimentari, s'estableixen en el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93.

Així mateix, en l'àmbit de la qualitat i com a mecanisme per a garantir la transparència en les transaccions comercials i l'equilibri en la cadena comercial, el Reglament (UE) núm. 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercats dels productes agraris i pel qual es deroguen els reglaments (CEE) núm. 922/72, (CEE) núm. 234/79, (CE) núm. 1037/2001 i (CE) núm. 1234/2007, estableix l'obligatorietat de la classificació de canals de bestiar boví i porcí, així com la voluntarietat per a cada estat membre de l'aplicació de la classificació de canals en el cas del bestiar oví i caprí.

Per a garantir el correcte compliment de les disposicions arrelades en la normativa comunitària i per a aconseguir una major transparència comercial i seguretat jurídica dels operadors, es fa necessari establir un règim d'infraccions i sancions específic en aquest àmbit per al cas del bestiar boví i porcí, mentre que no cal per al bestiar oví i caprí, perquè, de moment, no és obligatòria l'aplicació a Espanya.

IV

A més, els operadors del sector de l'alimentació i begudes perceben que hi ha fragmentació de la unitat de mercat pel fet que han d'afrontar procediments de control oficial i sancionador, entre altres, distints en cada territori on s'ubiquen les seues empreses, per la qual cosa la regulació continguda en aquesta llei té com a referència els principis de garantia de la llibertat d'establiment i la llibertat de circulació, consagrats en la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la Unitat de Mercat. La Constitució, d'una banda, reconeix en l'article 38 la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat, i insta els poders públics a garantir i protegir el seu exercici i la defensa de la productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general i, si és el cas, de la planificació. D'un altra, en l'article 139 estableix que cap autoritat podrà adoptar mesures que directament o indirectament obstaculitzen la llibertat de circulació i l'establiment de les persones i la lliure circulació de béns en tot el territori espanyol.

Ambdós preceptes inspiren els mencionats principis de garantia de la llibertat d'establiment i la llibertat de circulació, que constitueix un escenari essencial per al funcionament competitiu de l'economia espanyola, en la qual la indústria alimentària exerceix un paper fonamental i és un dels pilars del projecte Marca Espanya.

Aquests principis relatius a la unitat de mercat adquireixen plena significació en un àmbit tan important per a l'economia nacional com la producció alimentària. A aquest efecte, la present norma parteix de l'existència de múltiples i dispars normes autonòmiques, a partir de l'existència de les quals s'articula un sistema harmònic que constitueix un mínim denominador comú en què càpien els diferents interessos respectius en la matèria en cada una de les comunitats autònomes. Aquest contingut comú es consigna en una norma amb rang legal per les especials necessitats normatives que l'activitat de control i sanció presenta, i amb això es garanteix la protecció dels destinataris i la correcta distribució competencial.

En aqueixa línia, aquesta llei transita per la senda de l'homogeneïtzació en el tracte de les empreses alimentàries en tot el territori espanyol, independentment de la comunitat autònoma on s'establisquen, des del punt de vista del control de qualitat i de l'aplicació del règim sancionador.

Els sistemes de control que regula la present llei provenen de la normativa de la Unió Europea aplicable, si bé es procedeix a sistematitzar-los en un únic instrument legal dotat, a més, de caràcter bàsic. L'existència de distints mecanismes de control no pot suposar per a l'operador en cap cas traves a l'exercici de la seua activitat, ja que cap autoritat pot adoptar mesures que obstaculitzen la lliure circulació de béns o serveis.

V

A més, a fi de millorar la coordinació del control exercit per les autoritats competents en aquesta matèria, es procedeix a la creació com a grup de treball de la Mesa de Coordinació de la Qualitat Alimentària, que es constitueix com a instrument bàsic de cooperació entre les administracions.

La Mesa és l'únic mitjà de cooperació possible pel que fa al camp d'aplicació d'aquesta llei per a assegurar l'aplicació uniforme en tot el territori nacional del control de la qualitat i l'única forma de garantir la lleial competència dels operadors i conseqüentment la unitat del mercat.

Espanya, com a membre de la Unió Europea, realitza actuacions de coordinació de les activitats relacionades amb el control oficial que dimanen de l'esmentat Reglament (CE) núm. 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, i que tenen a veure amb activitats com l'assistència entre estats membres i amb tercers països en casos de frau comesos per empreses espanyoles en aquells i viceversa, l'exigència d'establir sancions dissuasòries que tinguen en compte el lucre obtingut amb el frau comés, l'assistència per part del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient a la Comissió Europea en les seues recomanacions per a atallar un frau d'àmbit europeu o l'actuació de les autoritats de l'Administració general de l'Estat en la implantació de la Xarxa d'Intercanvi d'Informació sobre frauds en l'àmbit alimentari que pretén establir la Comissió Europea, a la manera de les xarxes europees ja existents.

VI

La llei consta de quatre títols.

El títol I, sobre disposicions generals, estableix l'objecte, l'àmbit d'aplicació, així com els fins i les definicions bàsiques necessàries per al seu desplegament.

El títol II regula la qualitat alimentària i els sistemes de control que s'apliquen respecte d'això, tenint en compte les noves tendències en matèria de control que de forma específica afecten l'alimentació.

El títol III estableix el règim sancionador bàsic aplicable en matèria de control de la qualitat alimentària, tipificant les infraccions comeses pels operadors en relació amb la legislació alimentària, que es compon per les normes de compliment obligatori dictades per les administracions competents en cada sector i en la normativa horitzontal aplicable, així com aquelles recollides en la present llei, que queden classificades en els grups de lleus, greus i molt greus, i fixant els límits de les sancions aplicables en cada cas.

Finalment, el títol IV arreplega els aspectes relacionats amb la col·laboració i cooperació entre les distintes administracions públiques en l'àmbit d'aquesta llei.

La llei es completa amb quatre disposicions addicionals en què s'inclouen, respectivament, el règim sancionador en matèria de classificació de canals de boví i porcí, la clàusula de reconeixement mutu, el compromís de no incrementar la despesa i la previsió d'un sistema per a facilitar el coneixement de la normativa de qualitat aplicable en l'àmbit de la llei; una disposició transitòria que preveu la inaplicació del Reial Decret 1945/1983 a l'àmbit dels aspectes regulats en aquesta llei, excepte dos articles referits a presa de mostres i anàlisis, que s'aplicaran fins que es desplegue reglamentàriament la present llei, i l'aplicació transitòria del reglament per a l'exercici de la potestat sancionadora i huit disposicions finals que inclouen, respectivament, modificacions a la Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per a millorar el funcionament de la cadena alimentària, i a la Llei 87/1978, de 28 de desembre, d'Assegurances Agràries Combinades, l'habilitació del Govern per a elaborar normes de qualitat, el títol competencial, la facultat de desplegament, l'actualització de sancions i l'entrada en vigor.

A més, cal assenyalar que aquesta llei, en la seua fase d'avantprojecte, s'ha consultat als representants sectorials, des de la producció fins a la indústria alimentària, incloent-hi, així mateix, els representants de la moderna distribució i altres actors de la cadena alimentària. També s'ha consultat a totes les conselleries d'Agricultura de les comunitats autònomes amb competències en control oficial alimentari, a més de demanar els informes de les secretaries generals tècniques dels ministeris esmentats i del Consell d'Estat.

Finalment, aquesta llei per a la defensa de la qualitat alimentària es constitueix com a legislació bàsica en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, dictada a l'empara del que disposa l'article 149.1, regla 13a, de la Constitució Espanyola.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

És objecte d'aquesta llei establir la regulació bàsica en matèria de defensa de la qualitat alimentària, incloent-hi el règim sancionador, per a complir l'obligació establida per l'article 55 del Reglament (CE) núm. 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre els controls oficials efectuats per a garantir la verificació del compliment de la legislació en matèria de pinsos i aliments i la normativa sobre salut animal i benestar dels animals, o el reglament que el substituïska, així com els mecanismes de cooperació.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta llei serà aplicable:

a) A tots els productes alimentaris o aliments segons es defineixen en el Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària, transformats o sense transformar comercialitzats a Espanya, amb independència del lloc d'establiment de l'operador en el territori nacional.

b) En instal·lacions de manipulació, classificació, fàbriques, plantes d'envasament, magatzems dels majoristes o dels distribuïdors majoristes, incloent-hi els denominats magatzems de logística pertanyents a la moderna distribució, magatzems dels importadors de productes alimentaris i oficines d'intermediaris mercantils amb magatzem o sense, així com en el transport entre tots ells.

2. Queden exclosos del seu àmbit d'aplicació els aspectes higienicosanitaris i de seguretat alimentària; la legislació específica d'organismes modificats genèticament i de la irradiació de productes alimentaris; l'oferta per a la venda al consumidor final, incloent-hi els obradors de les instal·lacions detallistes; el comerç exterior; la producció primària, incloent-hi la legislació sobre benestar dels animals i la producció ecològica.

Article 3. *Fins.*

Són fins d'aquesta llei:

- a) Contribuir a generar un alt nivell de confiança en els productes alimentaris mitjançant els procediments necessaris per a defensar la seua qualitat.
- b) Proporcionar condicions lleials en el marc de la seua activitat entre els operadors de la cadena alimentària.
- c) Protegir els drets dels operadors de la indústria alimentària i dels consumidors, garantint el compliment del principi general de veracitat i demostrabilitat de la informació que figure en l'etiquetatge dels productes alimentaris.
- d) Contribuir a la unitat de mercat i a la competitivitat, a més de contribuir a la transparència i la claredat del sector alimentari espanyol.
- e) Garantir la coordinació del control exercit sobre la qualitat alimentària per les autoritats competents.
- f) Vigilar que els processos d'elaboració i transformació dels productes alimentaris s'ajusten a la normativa vigent a la Unió Europea.
- g) Establir la necessària col·laboració amb la indústria alimentària per a abordar qüestions que afecten els objectius d'aquesta llei.

Article 4. *Definicions.*

Als efectes d'aquesta llei, s'estableixen les definicions següents:

a) Aliment o producte alimentari: Segons el que estableix el Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, és qualsevol substància o producte destinat a ser ingerit pels éssers humans o amb probabilitat raonable de ser-ho, tant si han sigut transformats totalment o parcialment com si no. Inclou les begudes, el xiclet i qualsevol substància, incloent-hi l'aigua incorporada voluntàriament a l'aliment durant la seua fabricació, preparació o tractament.

b) Qualitat alimentària: Conjunt de propietats i característiques d'un producte alimentari o aliment relatives a les matèries primeres o ingredients utilitzats en la seua elaboració, a la seua naturalesa, composició, puresa, identificació, origen i traçabilitat, així com als processos d'elaboració, emmagatzematge, envasament i comercialització utilitzats i a la presentació del producte final, incloent-hi el seu contingut efectiu i la informació al consumidor final, especialment l'etiquetatge.

Aquestes propietats i característiques seran les establides en la normativa de qualitat alimentària de compliment obligatori dictada per les administracions competents en cada sector, així com en la normativa horitzontal aplicable en l'àmbit d'aquesta llei.

c) Operador: Tota persona física o jurídica que actua en la part de la cadena alimentària, que comprén les instal·lacions enumerades en l'article 2.1.b). No es consideren operadors de la cadena alimentària als efectes d'aquesta llei els titulars dels mercats centrals d'abastiment majorista (MERCAS), sense perjudici que tinguen aquesta consideració els majoristes i operadors de logística i distribució que tinguen el seu establiment en els dits mercats o les seues zones d'activitats complementàries.

TÍTOL II

Sistemes de control de la qualitat alimentària

Article 5. *La qualitat alimentària i el seu control.*

Sense perjudici del control oficial establert en l'àmbit de la Unió Europea, el control de la qualitat es realitzarà segons les modalitats següents:

- a) Control oficial realitzat per l'autoritat competent.
- b) Autocontrol de l'operador, que podrà ser verificat per entitats d'inspecció i certificació acreditades.
- c) Autocontrol establert per una associació sectorial concreta, si és el cas, sobre els operadors del seu àmbit sectorial.
- d) Autocontrol establert per una cooperativa, si és el cas, sobre els seus associats.

Article 6. *El control oficial.*

El control oficial el realitzaran les autoritats competents en cada una de les fases de la cadena alimentària, que comprén les instal·lacions enumerades en l'article 2.1.b), i en cada una de les activitats següents: la recepció, la manipulació, la classificació, l'obtenció, l'elaboració, la transformació, l'envasament, l'emmagatzematge i el transport d'aliments.

Article 7. *Inspecció i acta d'inspecció en el control oficial.*

1. Les actuacions d'inspecció les realitzaran funcionaris públics que, en l'exercici de les seues funcions, tindran la condició d'agents de l'autoritat i podran sol·licitar el suport necessari de qualsevol altra autoritat pública, així com de les forces i cossos de seguretat.

2. Podran demanar tots els documents que consideren necessaris de les empreses que inspeccionen d'acord amb l'objectiu perseguit en el curs de les seues actuacions, que, en tot cas, tindran caràcter confidencial.

Els serveis d'inspecció podran sol·licitar la informació que necessiten als òrgans de les administracions públiques i als seus organismes i entitats vinculades o dependents, incloent-hi, entre altres, les empreses amb participació pública i les organitzacions professionals i interprofessionals, que prestaran, quan siguen requerits a aquest efecte, la informació que se'ls sol·licite d'acord amb la normativa aplicable en cada cas.

3. Els inspectors estan obligats de manera estricta a complir el deure de sigil professional. L'incompliment d'aquest deure serà sancionat d'acord amb la normativa de règim disciplinari de les administracions públiques on presten els seus serveis.

4. En les actuacions d'inspecció, l'inspector alçarà una acta en què constaran les dades relatives a la identificació de l'empresa i de la persona davant de la qual es realitza la inspecció, i es detallaran tots els fets que constitueixen el control oficial i, si és el cas, les mesures que s'ordenen.

5. Els fets constatats per funcionaris a qui es reconeix la condició d'autoritat, i que es formalitzen en les actes observant els requisits legals pertinents, tindran valor probatori, sense perjudici de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguin assenyalar o aportar els mateixos administrats.

6. Quan en l'exercici de les seues actuacions d'investigació siga necessari entrar en el domicili constitucionalment protegit de l'inspeccionat, l'Administració haurà d'obtenir el consentiment d'aquell o l'oportuna autorització judicial.

Article 8. *Obligacions dels interessats.*

1. Les persones físiques i jurídiques estaran obligades, a requeriment dels funcionaris inspectors o qualsevol altra autoritat competent, a:

- a) Consentir la realització de les visites d'inspecció i donar qualsevol classe de facilitats per a portar-les a terme.

- b) Subministrar qualsevol classe d'informació pertinent sobre instal·lacions, productes o serveis, i permetre'n la comprovació directa pels inspectors.
- c) Facilitar que s'obtinga una còpia o reproducció de la dita documentació.
- d) Permetre que es practique l'oportuna presa de mostres dels productes o mercaderies que elaboren, distribuïsquen o comercialitzen.

2. Quan a requeriment de l'administració pública competent o espontàniament s'aporten declaracions o documentació de l'empresa de qualsevol índole, hauran d'anar firmats per una persona que represente i obligue a l'empresa.

La falsedat, així com la constància en els dits documents, de dades inexactes o incompletes se sancionarà de conformitat amb el que preveu aquesta llei.

Article 9. *Mesures cautelars.*

1. Els funcionaris inspectors podran immobilitzar de manera cautelar les mercaderies, els productes, els envasos, les etiquetes o altres elements que incomplisquen els preceptes relacionats amb les infraccions a què es refereix el títol III, fent constar en una acta tant l'objecte com els motius de la intervenció cautelar, així com, si és el cas, les mesures que hagen d'adoptar-se per a evitar-ne el deteriorament i assegurar-ne la integritat.

2. Les mesures cautelars adoptades pels funcionaris inspectors hauran de ser confirmades, modificades o alçades en un termini no superior a quinze dies per l'autoritat competent. En cas d'aliments peribles, l'inspector haurà de tindre'n en compte la caducitat, i reflectirà en l'acta la reducció del termini de manera motivada i adaptada a la seua caducitat. Transcorregut l'esmentat termini, hauran d'alçar-se si no s'ha acordat ja la iniciació d'un procediment sancionador.

3. Sense perjudici de l'aplicació del que disposa l'apartat 2 respecte del pronunciament exprés en termini i els seus efectes, quan no puga iniciar-se un procediment sancionador per falta de competència quant a la matèria o el territori, es comunicarà immediatament a l'autoritat que corresponga, i se li remetràn les actuacions realitzades.

4. L'autoritat competent en les seues actuacions podrà acordar, sense caràcter de sanció, la clausura o el tancament temporal d'empreses, instal·lacions, locals o mitjans de transport que no compten amb les autoritzacions o els registres preceptius o no hagen realitzat les comunicacions o declaracions responsables, en cas d'estar subjectes a la dita obligació, fins que es rectifiquen els defectes o es complisquen els requisits exigits per a aquestes.

Article 10. *Autocontrol i traçabilitat.*

1. Els operadors inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei hauran d'establir un sistema d'autocontrol de les operacions del procés productiu sota la seua responsabilitat, a fi de complir el que estableix la legislació específica corresponent i assegurar la qualitat alimentària dels productes.

2. El sistema d'autocontrol disposarà, almenys, dels elements següents:

- a) Procediments documentats dels processos que es duguen a terme en l'empresa.
- b) Un pla de mostreig i anàlisi.
- c) Un procediment de traçabilitat segons els requisits establits pel Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària. A més, quan la legislació sectorial específica així ho dispose, els operadors disposaran del procediment de traçabilitat interna que aquesta descriga.

3. Els operadors han de posar a disposició de les autoritats competents tota la informació relativa al sistema d'autocontrol i traçabilitat, així com la informació derivada o produïda per aquest.

Hauran de conservar la dita informació, i si és el cas la documentació corresponent, almenys els sis mesos següents a la data de duració mínima dels productes o a la data de caducitat.

Quan els productes tinguen una data de caducitat inferior a tres mesos o sense data especificada, i es destinen directament al consumidor final, la informació haurà de conservar-se durant els sis mesos següents a la data de fabricació del producte en la indústria o d'entrega en magatzem.

4. Les associacions sectorials o cooperatives que establisquen en el seu àmbit sistemes d'autocontrol hauran d'elaborar un procediment a aquest efecte i donar-lo a conèixer a tots els operadors del sector o socis de l'entitat cooperativa, així com a les autoritats competents.

Article 11. *Comprovació de l'autocontrol de l'operador en qualitat alimentària.*

1. En cas que una norma de qualitat o una disposició legal o reglamentària exigisca una comprovació de l'autocontrol per entitats d'inspecció o certificació, excloent-ne els plecs de condicions de les figures de qualitat, que es regeixen per la seua pròpia normativa, a més de complir les condicions establides en aquest article, aquestes entitats hauran de presentar una declaració responsable davant de l'autoritat competent de l'àmbit territorial on inicien la seua activitat. Seran informades d'aquest fet la resta d'autoritats competents d'altres demarcacions territorials quan realitzen la seua activitat en el seu territori.

La declaració responsable presentada serà vàlida per a operar en tot el territori nacional.

2. Les entitats d'inspecció o certificació hauran de complir els requisits següents:

a) Complir les normes que establisca la legislació sectorial corresponent.

b) Estar acreditada, per a l'activitat específica que haja de realitzar, per l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC) d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes, i que s'haja sotmés amb èxit al sistema d'avaluació per parells previst en el dit reglament.

c) Comunicar a les autoritats competents de control oficial els possibles incompliments detectats en el marc de les activitats d'inspecció o certificació.

Així mateix, hauran de mantindre puntualment informada l'autoritat competent de qualsevol suspensió i retirada d'acreditació o de qualsevol incidència respecte de la seua activitat.

TÍTOL III

Règim sancionador

Article 12. *Principis generals.*

1. L'incompliment del que disposa la legislació alimentària aplicable que arreplega la normativa de qualitat alimentària de compliment obligatori dictada per les administracions competents en cada sector i la normativa horitzontal aplicable, així com els preceptes inclosos en aquesta llei, serà considerat infracció administrativa, que es qualificarà com a lleu, greu o molt greu d'acord amb la tipificació d'infraccions realitzada en aquest títol.

2. Les sancions aplicables a les infraccions seran les establides en aquest títol en funció de la seua qualificació.

3. Quan els serveis o autoritats competents en matèria de control de la qualitat alimentària aprecien en l'exercici de la seua activitat que poden haver-hi riscos per a la salut, traslladaran la part corresponent de les actuacions a les autoritats sanitàries competents, que, en aquest cas, qualificaran les infraccions segons la legislació sanitària aplicable.

Article 13. *Infraccions lleus.*

Es consideraran infraccions lleus les següents:

1. No disposar en l'establiment inspeccionat del certificat acreditatiu de la inscripció oficial de l'empresa, indústria, establiment, instal·lació, local, mitjà de transport, activitat, producte alimentari o la matèria primera, ingredient o substància per a l'elaboració i la transformació alimentàries, quan estiga obligat legalment a la seua inscripció, o no exhibir-ho en el local corresponent de la forma establida.

2. No presentar els registres o llibres registre, les declaracions relatives a aliments o els documents d'acompanyament sense causa justificada, quan siguen requerits per al seu control en actes d'inspecció, o presentar-los amb inexactituds, errors o omissions, quan la diferència entre la quantitat consignada i la correcta no supere el 15 % d'aquesta última i es puguen demostrar d'una altra forma els moviments dels productes.

3. No tindre identificats els depòsits, les sitges, els contenidors i qualsevol classe d'envàs de productes a granel o els productes que continguen, o tindre'ls identificats de forma no clara o sense marca indeleble, i, si és el cas, no indicar el volum nominal o altres indicacions previstes en la normativa aplicable.

4. No presentar les declaracions d'existències, d'elaboració o de moviment de productes, o presentar-les incompletes, amb inexactituds, errors o omissions o presentar-les fora del termini reglamentari o, quan siga preceptiu, abans de l'execució de pràctiques d'elaboració i tractament de productes determinats, si els fets constitutius d'infracció no afecten la naturalesa, qualitat, característiques, composició, procedència o origen dels productes consignats.

5. El subministrament incomplet de la informació o documentació necessàries per a les funcions d'inspecció i control administratiu quan siguen requerides pels inspectors.

6. L'expressió d'alguna de les indicacions obligatòries o facultatives regulades de l'etiquetatge o presentació dels productes, documents d'acompanyament, documents comercials, registres, retolació i embalatges en forma diferent de la reglamentària o en què les indicacions que consten no siguen les autoritzades, així com aquelles no regulades o autoritzades que incomplisquen els principis generals de la informació alimentària facilitada al consumidor.

7. Validar o autenticar els documents d'acompanyament o els documents comercials sense l'autorització de l'òrgan competent en la matèria o no validar-los o autenticar-los en cas que aquest tràmit siga obligatori.

8. Incórrer en discrepància entre les característiques reals del producte alimentari o la matèria primera, ingredient o substància per a l'elaboració i comercialització alimentàries i les que ofereix l'operador si es refereix a paràmetres o elements el contingut dels quals queda limitat per la reglamentació aplicable, i l'excés o defecte no afecta la seua mateixa naturalesa, identitat, definició reglamentària, qualitat, designació o denominació del producte, sempre que les diferències no superen el doble de la tolerància admesa reglamentàriament per al paràmetre o element de què es tracte.

9. Aplicar tractaments, pràctiques o processos de manera diferent de l'establida en la normativa aplicable, sempre que no afecten la composició, definició, identitat, naturalesa, característiques o qualitat dels productes alimentaris o les matèries o elements per a l'elaboració alimentària.

10. Incomplir les mesures cautelars, sempre que es tracte d'un incompliment merament formal, no tipificat com a greu, entre les quals el trasllat físic, sense autorització de l'òrgan competent, de les mercaderies intervingudes cautelarment, sempre que no es violen els precintes ni les mercaderies isquen de les instal·lacions en què van ser intervingudes.

11. Incomplir les instruccions que sobre la seua activitat emanen de les administracions competents en matèria de defensa de la qualitat de l'elaboració, transformació, emmagatzematge o comercialització alimentària i dels requisits, obligacions o prohibicions establides en les normes relacionades amb l'elaboració i comercialització

alimentàries, incloent-hi el transport, sempre que es tracte d'infraccions merament formals no previstes en els articles següents.

12. Les simples irregularitats en l'observació de les obligacions establides en les disposicions vigents en la matèria regulada per aquesta llei que no estiguen incloses com a infraccions greus o molt greus.

Article 14. *Infraccions greus.*

Es consideraran infraccions greus les següents:

1. Exercir activitats relacionades amb qualsevol de les etapes de l'elaboració, transformació o comercialització de productes alimentaris o matèries primeres, ingredients i substàncies per a l'elaboració i la transformació alimentàries sense autorització; exercir activitats que no consten expressament en l'autorització o exercir activitats per a l'exercici de les quals haja sigut cancel·lada l'autorització, o efectuar ampliacions o reduccions substancials, traslladar, canviar de titularitat, canviar de domicili social o tancar una indústria alimentària sense la corresponent modificació registral.

2. La falta d'inscripció de productes, matèries primeres o elements, quan legalment siga exigible el dit requisit, en la forma que per a cada un d'ells s'haja establert.

3. No portar registres o llibres de registre comercials, no tindre talonaris matriu de factures de venda o altres documents establits per les disposicions vigents, tindre aquests documents amb una informació poc llegible o comprensible o gestionar-los defectuosament, o no conservar els registres durant el temps reglamentari o no tindre-ho documentat per un altre sistema equivalent.

4. No tindre realitzada una anotació en els registres quan haja transcorregut més d'un mes des de la data en què va haver d'anotar-se als efectes de traçabilitat o quan, no havent transcorregut el dit període de temps, l'assentament o els assentaments no registrats no puguen justificar-se mitjançant una altra documentació.

5. Les inexactituds o errors en els registres o declaracions establits en la normativa alimentària quan la diferència entre la quantitat consignada i la correcta sobrepassa en un 15% aquesta última o quan, no sobrepassant-la, afecte la naturalesa, qualitat, característiques, composició, procedència o origen dels productes.

6. No presentar, o presentar fora del termini establert, les declaracions que hagen de realitzar-se d'acord amb la normativa aplicable, abans de l'execució de pràctiques d'elaboració i tractament de determinats productes, o tindre inexactituds, errors o omissions en les declaracions, si els fets constitutius d'infracció afecten la seua naturalesa, qualitat, característiques, composició, procedència o origen dels productes consignats.

7. La instal·lació o modificació de les indústries agràries i alimentàries amb incompliment de les disposicions vigents en matèria de regulació de les dites indústries.

8. No tindre o no portar un sistema d'autocontrol i de traçabilitat interna, quan tinga obligació de portar-lo perquè així ho indique una normativa sectorial específica, o no disposar d'algun dels elements reglamentaris en el sistema d'assegurament de la traçabilitat, com la identificació, els registres i la documentació d'acompanyament dels productes, o no tindre sistemes i procediments de traçabilitat suficients i actualitzats.

9. Defraudar en les característiques dels productes alimentaris o les matèries primeres o ingredients i les substàncies per a l'elaboració i la comercialització alimentàries, especialment les relatives a la seua identitat, naturalesa, espècie, composició, contingut, designació, definició reglamentària, qualitat, riquesa, pes, volum o quantitat, excés d'humitat, contingut en principis útils, aptitud per a l'ús o qualsevol altra discrepància existent entre les característiques reals i les que ofereix l'operador alimentari, així com tot acte de naturalesa semblant que implique una transgressió o incompliment d'allò que disposa la legislació vigent.

10. Utilitzar o comercialitzar productes alimentaris o matèries primeres o ingredients i substàncies per a l'elaboració i la comercialització alimentàries no conformes a la normativa, que hagen sigut objecte de pràctiques, processos o tractaments no autoritzats, que hagen addicionat o sostret substàncies o elements que modifiquen la seua composició,

i tindre productes, substàncies, matèries, equips, maquinària o elements no autoritzats per la legislació específica per a activitats relacionades amb les etapes d'elaboració, transformació o comercialització alimentàries o depositar productes la identitat dels quals no es puga garantir mitjançant la presència i exactitud de la informació sobre el dit producte, en qualsevol instal·lació o mitjà de transport.

11. La tinença o comercialització de productes a granel sense estar autoritzats per a això, així com de substàncies no autoritzades per la legislació específica aplicable o per a la possessió o comercialització de les quals no té autorització.

12. La possessió en les dependències de les indústries agràries i alimentàries d'equips, maquinària o instal·lacions no autoritzades per la legislació específica per a activitats relacionades amb l'elaboració, transformació o comercialització.

13. Comercialitzar productes, matèries o elements sense el corresponent etiquetatge, els documents d'acompanyament, els documents comercials, la retolació, la presentació, els embalatges, els envasos o els recipients que siguen preceptius, o comercialitzar-los amb una informació que induísca a engany als receptors o consumidors.

14. No poder demostrar documentalment l'exactitud de les informacions que consten en l'etiquetatge, els documents d'acompanyament o els documents comercials dels productes alimentaris, o les que consten en els productes utilitzats en la seua elaboració o transformació.

15. Utilitzar en l'etiquetatge dels productes alimentaris indicacions que no siguen conformes a les normes de comercialització vigents a la Unió Europea i que estableix la secció 1a del capítol 1 del títol II del Reglament (UE) núm. 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell, pel qual es crea l'organització comuna de mercats dels productes agraris i pel qual es deroguen els reglaments (CEE) núm. 922/72, (CEE) núm. 234/79, (CE) núm. 1037/2001 i (CE) núm. 1234/2007, o als termes reservats facultatius autoritzats o qualsevol altra indicació facultativa regulada per una normativa nacional o de la Unió Europea, o per reglamentacions que les substituïsquen.

16. No conservar durant el període reglamentari els originals dels documents d'acompanyament de productes rebuts i les còpies dels documents d'acompanyament de productes expedits.

17. Cometre inexactituds, errors o omissions de dades o informacions en l'etiquetatge, els documents d'acompanyament, els documents comercials, els registres, la retolació, la presentació i els embalatges, si aquestes inexactituds, errors o omissions es refereixen a indicacions obligatòries.

18. Modificar la verdadera identitat dels productes alimentaris o de les matèries primeres o ingredients o qualsevol altra substància per a l'elaboració i la comercialització alimentàries que servisca per a identificar-los.

19. Induir a confusió o engany en el que concerneix a productes alimentaris o matèries primeres o ingredients, o qualsevol altra substància per a l'elaboració i la comercialització alimentàries, així com expedir-los, o comercialitzar-los, inclús en el cas que l'engany siga conegut pels receptors, compradors o consumidors.

20. Resistir-se a subministrar dades o a facilitar la informació requerida pels òrgans competents, o pels respectius agents degudament acreditats, per al compliment de les funcions d'informació, vigilància, investigació, inspecció, tramitació i execució en les matèries a què es refereix la present llei, i subministrar informació inexacta o documentació falsa, i concretament les actuacions següents:

- a) No permetre l'accés a determinats locals, instal·lacions o vehicles de transport.
- b) No permetre la presa de mostres o la realització d'altres tipus de controls sobre els productes.
- c) No justificar les verificacions i controls efectuats sobre els productes posats en circulació.
- d) No proporcionar en el moment de la inspecció tota la documentació i les dades i informacions que el funcionari de l'administració pública que efectua funcions inspectores necessite per a dur a terme les seues funcions d'investigació, o no permetre'n la comprovació.

e) No proporcionar al funcionari que realitza funcions d'inspecció, en el termini que aquest li atorgue, les dades o informacions requerides.

f) No aportar la documentació requerida pel funcionari que realitza funcions inspectores en el moment de la inspecció, o no aportar-la en el termini indicat.

21. La manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma, sense autorització de l'autoritat competent, de mercaderies intervingudes cautelament, sempre que no es violen els precintes, no estiga acreditat que comporten un risc per a la salut o si les mercaderies no ixen de les instal·lacions on van ser intervingudes.

22. Comercialitzar productes alimentaris sense que s'haja alçat la immobilització cautelament, mobilitzar els vehicles paralyzats cautelament o posar en funcionament una àrea, un element o una activitat de l'establiment cautelament suspés.

23. Comercialitzar, comprar o adquirir productes alimentaris o matèries primeres, ingredients i substàncies per a l'elaboració i comercialització alimentària, quan les dites activitats hagen sigut objecte de suspensió cautelament.

24. Els insults i el tracte no respectuós al personal funcionari que realitza labors d'inspecció, al personal auxiliar i, si és el cas, als instructors dels expedients sancionadors.

25. La reincidència en la mateixa infracció lleu en els tres últims anys. El termini començarà a comptar el dia de la comissió de la primera infracció. Per a aplicar-lo caldrà que la resolució sancionadora adquireisca fermesa en via administrativa, en cas que s'haja interposat un recurs administratiu.

Article 15. *Infraccions molt greus.*

Es consideraran infraccions molt greus les següents:

1. Cometre infraccions greus que donen lloc a perjudicis sanitaris de caràcter greu o que hagen servit per a facilitar-los o encobrir-los.

2. Cometre infraccions greus que impliquen l'extensió de l'alteració, l'adulteració, la falsificació o el frau per tercers als quals es faciliten la substància, els mitjans o els procediments per a realitzar-los, encobrir-los o emmascarar-los.

3. La reincidència en la mateixa infracció greu en els dos últims anys. El termini començarà a comptar el dia de la comissió de la primera infracció, i per a aplicar-lo serà necessari que la resolució sancionadora adquireisca fermesa en via administrativa.

4. Negar-se absolutament a l'actuació dels serveis públics d'inspecció.

5. Coaccionar, intimidar, amenaçar o maltractar el personal funcionari que realitza funcions d'inspecció, el personal auxiliar, si és el cas, els instructors dels expedients sancionadors, el personal dels organismes de gestió o de les entitats de control, o exercir qualsevol altra forma de pressió greu.

6. Subministrar a indústries alimentàries, a títol oneros o gratuït, productes alimentaris o matèries primeres, ingredients o substàncies no permesos o prohibits per a l'elaboració dels productes per als quals estan autoritzades les dites indústries.

7. La falsificació de productes o comercialització de productes falsificats, sempre que no siguen constitutives d'infracció penal.

8. La manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma, sense autorització, de mercaderies intervingudes cautelament, sempre que es violen els precintes, resulte acreditat que comporten un risc per a la salut o les mercaderies isquen de les instal·lacions on van ser intervingudes.

Article 16. *Concurrència d'infraccions.*

1. Quan concórreguen dues o més infraccions en matèria de defensa de la qualitat alimentària imputables per un mateix fet a un mateix subjecte, s'imposarà com a sanció conjunta la corresponent a la infracció més greu, en el seu grau màxim, sense que pugui excedir la que represente la suma de les que correspondria aplicar si se sancionen per separat les infraccions, i en aquest cas quan s'excedisca aquest límit se sancionaran les infraccions separatament.

2. Quan concórreguen dues o més infraccions tipificades tant en la normativa en matèria de defensa dels consumidors com en la de defensa de la qualitat alimentària en què s'aprecien identitat de subjecte, fet i fonament, en cap cas es podran sancionar les dos. Amb aquest fi, d'acord amb l'article 25, s'establirà la suficient coordinació entre les autoritats competents en ambdós matèries.

3. Quan en les infraccions detectades s'observe la possible existència d'una infracció penal, es passarà el tant de culpa a la jurisdicció competent i s'abstindrà de seguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicte sentència ferma, no tinga lloc el sobreseïment o l'arxivament de les actuacions o no es produïska la devolució de l'expedient pel Ministeri Fiscal.

Article 17. *Responsabilitat per les infraccions.*

1. Seran subjectes responsables de les infraccions les persones físiques o jurídiques i les comunitats de béns que incórreguen en les accions o omissions tipificades com a infracció en la present llei.

2. Llevat que la normativa de la Unió Europea preveja un règim diferent, de les infraccions en productes envasats seran responsables les firmes o raons socials, incloent-hi el distribuïdor, que figuren en l'etiqueta, bé nominalment o bé mitjançant qualsevol indicació que permeta la seua identificació certa. Se n'exceptuen els casos en què es demostre falsificació o mala conservació del producte pel tenidor, sempre que s'especifiquen en l'etiquetatge les condicions de conservació.

Així mateix, serà responsable solidari l'elaborador, fabricant o envasador i el distribuïdor que no figure en l'etiqueta si es prova que coneixia la infracció comesa i que va prestar el seu consentiment.

En cas que s'hagen falsificat les etiquetes, la responsabilitat correspondrà al falsificador i a les persones que comercialitzen els productes sabent que eren falsificats.

3. De les infraccions en productes a granel, o envasaments sense etiqueta, o quan en l'etiqueta no figure cap firma o raó social, serà responsable el seu tenidor, excepte quan es puga identificar de manera certa la responsabilitat d'un tenidor anterior, i sense perjudici de la responsabilitat que corresponga a l'actual tenidor, incloent-hi el distribuïdor.

4. Quan el compliment de les obligacions previstes en aquesta llei corresponga a diverses persones conjuntament, o si la infracció és imputable a diverses persones i no és possible determinar el grau de participació de cada una, respondran de forma solidària de les infraccions que, si és el cas, es cometen i de les sancions que s'imposen.

5. Així mateix, seran responsables subsidiàriament els tècnics responsables de l'elaboració i control respecte de les infraccions directament relacionades amb la seua activitat professional.

6. La responsabilitat administrativa per les infraccions regulades en aquesta llei estarà supeditada a la responsabilitat civil o penal que, si és el cas, puga exigir-se als seus responsables, i aquesta última és preferent. El procediment administratiu sancionador es paralitzarà quan s'aprecie que els fets també són constitutius de delictes o quan s'estiga duent a terme un procés penal sobre els mateixos fets, d'acord amb l'article 16.3.

7. Sense perjudici de les sancions que corresponguen, els responsables de les infraccions quedaran obligats a indemnitzar els danys i perjudicis que s'hagen causat i que seran determinats per l'òrgan competent per a imposar la sanció, i el perjudicat tindrà la consideració d'interessat en el procediment.

Article 18. *Mesures complementàries.*

Quan s'hagen intervingut cautelàriament mercaderies, productes, envasos, etiquetes o altres elements relacionats amb la infracció sancionada, l'autoritat a qui corresponga resoldre el procediment sancionador acordarà la seua destinació. En tot cas, les despeses originades per la destinació alternativa, la destrucció o el decomís seran a càrrec de l'infractor, incloent-hi la indemnització que haja d'abonar-se al propietari de la mercaderia decomissada quan aquest no siga l'infractor.

Article 19. *Multes coercitives.*

1. Quan l'interessat no complisca l'obligació personalíssima establida en la present llei o ho faça de forma incompleta, podran imposar-se multes coercitives a fi que es complisca íntegrament l'obligació, en els supòsits previstos en l'article 99.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

La multa coercitiva serà de 100 euros per cada mes de retard quan l'obligació no estiga relacionada amb el valor de la mercaderia, i de l'1 % del valor de la mercaderia per cada mes de retard quan l'obligació imposada estiga relacionada amb aquesta.

2. En el cas d'incompliment de l'obligació, les multes coercitives s'imposaran amb una periodicitat de com a mínim tres mesos fins al compliment total de la sanció a què es referisquen.

3. Les multes coercitives seran independents i compatibles amb les sancions que corresponguen amb aquest caràcter per la infracció comesa.

Article 20. *Sancions.*

1. Les sancions que imposarà l'autoritat competent en el seu àmbit corresponent seran:

- a) Les infraccions lleus seran sancionades amb advertència o multa de fins a 4.000 euros.
- b) Les infraccions greus seran sancionades amb multa entre 4.001 i 150.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa entre 150.001 i 3.000.000 d'euros.
- d) La sanció que s'impose en cap cas podrà ser inferior en la seua quantia al benefici il·lícit obtingut per la comissió de les infraccions.

2. L'òrgan competent per a resoldre podrà imposar com a sanció accessòria alguna de les mesures següents:

- a) Mesures de correcció, seguretat o control que impedisquen la continuïtat en la producció del dany.
- b) Decomís dels productes no identificats o de les mercaderies, productes, envasos, etiquetes o altres elements no conformes.
- c) Clausura temporal, parcial o total, de l'empresa sancionada per un període màxim de cinc anys.
- d) La retirada del mercat del producte falsificat, quan la infracció es referisca a falsificació del producte per substitució de l'espècie, varietat o raça.

Article 21. *Graduació de les sancions.*

Per a la determinació concreta de la sanció que s'impose, entre les assignades a cada tipus d'infracció, es prendran en consideració els criteris següents:

- a) L'existència d'intencionalitat o de simple negligència.
- b) La concurrència de diverses irregularitats o infraccions que se sancionen en el mateix procediment.
- c) La naturalesa dels perjudicis causats; en particular, l'efecte perjudicial que la infracció haja pogut produir sobre els interessos econòmics dels consumidors, els preus, el consum o, si és el cas, el prestigi de les figures de protecció de la qualitat diferenciada.
- d) El volum de vendes o producció i la posició de l'empresa infractora en el sector.
- e) El reconeixement de la infracció i l'esmena de la falta o dels seus efectes abans que es resolga el corresponent procediment sancionador.
- f) El volum i valor de les mercaderies o productes afectats per la infracció.

Article 22. Publicitat de les sancions.

Per raons d'exemplaritat o en cas de reincidència en infraccions de naturalesa anàloga o acreditada intencionalitat en la infracció, l'autoritat que resolga l'expedient podrà acordar la publicació de les sancions imposades com a conseqüència del que estableix aquesta llei.

Per a dur a terme la dita mesura, s'esperarà el temps necessari fins que es complisca el termini d'interposició de recurs; si no es presenta aquest, es procedirà a donar la mencionada publicitat.

Quan hi haja interposició de recurs contenciós administratiu, s'esperarà que la sanció haja adquirit fermesa en seu judicial.

En la publicitat s'inclouran els noms, els cognoms, la denominació o raó social de les persones naturals o jurídiques responsables i l'índole i naturalesa de les infraccions, la qual s'inserirà en el «Boletín Oficial del Estado», en el butlletí de la comunitat autònoma corresponent on tinga la seua raó social l'infractor i en els mitjans de comunicació social que es consideren oportuns.

La publicació de les dites sancions es realitzarà com a màxim en el termini de tres mesos a comptar de la notificació de la fermesa de la resolució.

Article 23. Sancions accessòries.

1. Amb independència de les sancions imposades, les autoritats competents podran proposar en el seu àmbit competencial, per a les infraccions greus i molt greus, la supressió, cancel·lació o suspensió total o parcial de qualsevol classe d'ajudes oficials, com ara crèdits, subvencions i altres que haja sol·licitat o sol·licite en el futur l'empresa sancionada, en un termini de cinc anys. L'esmentada autoritat competent decidirà respecte d'això d'acord amb les circumstàncies que, en cada cas, concórreguen, incloent-hi el temps que es mantindrà la dita supressió, cancel·lació o suspensió.

Els infractors s'inclouran en una base de dades del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient que es nodrirà de les incorporacions de dades que realitzen les comunitats autònomes i el mateix Ministeri, per a la consulta exclusiva pels organismes concernits, i de la qual el Ministeri donarà de baixa l'infractor quan haja passat el període corresponent, sempre que haja satisfet la quantia de la sanció imposada. Les dades a incloure en la mencionada llista s'establiran reglamentàriament, i es preservaran amb el grau de confidencialitat requerida en la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2. En els casos d'infraccions greus i molt greus, l'autoritat competent per a imposar la sanció, amb independència d'aquesta, inhabilitarà les empreses o els operadors sancionats per a contractar amb les administracions públiques, totalment o parcialment, durant un termini de cinc anys.

3. Les sancions fermes seran objecte d'execució immediata d'acord amb el que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

4. Les sancions previstes en aquesta llei seran compatibles amb la pèrdua o retirada de drets econòmics previstos en la normativa de la Unió Europea.

Article 24. Prescripció i caducitat.

1. Les infraccions i sancions molt greus prescriuran al cap de sis anys; les greus, al cap de quatre anys, i les lleus, al cap de dos anys.

2. Per al còmput dels terminis de prescripció d'infraccions i sancions caldrà ajustar-se al que disposa l'article 132, apartats 2 i 3, de la Llei 30/1992, de 26 de novembre. En els supòsits d'infraccions continuades, el termini de prescripció començarà a comptar des del moment de la finalització de l'activitat o de l'últim acte amb què la infracció es consuma. En cas que els fets o activitats constitutius d'infracció siguen desconeguts perquè no tenen signes externs, el dit termini es comptarà des que aquests es manifesten.

3. El termini màxim per a resoldre el procediment sancionador i notificar la resolució corresponent serà d'un any comptat des de la incoació d'aquest, llevat que la normativa autonòmica en fixe un altre de superior.

4. La falta de resolució en el dit termini comportarà la caducitat de l'expedient. Es podrà reobrir l'expedient sempre que la infracció no haja prescrit, i es conservaran la presa de mostres, les anàlisis efectuades, així com els actes, documents i tràmits el contingut dels quals s'haja mantingut igual si no ha caducat el procediment anterior.

5. Caducarà l'acció per a perseguir les infraccions quan, coneguda per l'Administració l'existència d'una infracció i finalitzades les diligències dirigides a l'aclariment dels fets, que en el cas d'una acta amb presa de mostres es considerarà la data del butlletí d'anàlisi inicial, haja transcorregut més d'un any sense que l'autoritat competent haja ordenat incoar el procediment oportú.

TÍTOL IV

Cooperació entre administracions

Article 25. *Col·laboració i cooperació en l'exercici del control.*

1. Les administracions públiques i els seus organismes públics vinculats o dependents, d'acord amb la normativa aplicable en cada cas, actuaran de manera coordinada i prestaran la deguda col·laboració entre aquestes per a fer efectives les actuacions de control i l'execució de les sancions previstes en la present llei.

En particular, col·laboraran i cooperaran les administracions competents en matèria de la defensa de la qualitat alimentària i de la protecció dels consumidors.

En l'exercici de les seues funcions, les autoritats competents en matèria d'inspecció i control podran sol·licitar el suport necessari de qualsevol altra autoritat, de la Guàrdia Civil i, si és el cas, de qualsevol altra força i cos de seguretat.

Les autoritats competents en matèria de control de qualitat i defensa contra frauds es prestaran assistència administrativa mútua en els procediments de control i sancionador.

2. Per a millorar l'eficàcia del desplegament dels procediments de control i contribuir a mantindre la unitat de mercat i la lleialtat en les transaccions comercials, es constitueix com a grup de treball la Mesa de Coordinació de la Qualitat Alimentària, adscrita al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, que estarà integrada amb caràcter institucional pels representants de l'Administració general de l'Estat i de les comunitats autònomes competents en matèria de control de la qualitat alimentària. Podran ser invitades a col·laborar-hi, quan l'assumpte ho requerisca, o quan necessiten exposar alguna qüestió que els afecte, les associacions representatives del sector alimentari, en particular la indústria alimentària i altres associacions o entitats.

La dita mesa, que estarà presidida pel director general de la Indústria Alimentària, realitzarà i desenvoluparà els estudis i els treballs tècnics relacionats amb:

a) La coordinació de les actuacions de control oficial per a la defensa de la qualitat alimentària, incloent-hi la programació d'actuacions de control oficial i l'organització de campanyes d'inspecció.

b) L'establiment de criteris comuns per a la interpretació de la normativa alimentària.

c) L'elaboració d'un informe anual de resultats de les activitats de control oficial per a la defensa de la qualitat alimentària.

d) La difusió de la normativa alimentària.

e) L'organització d'activitats de formació dels funcionaris que realitzen el control oficial.

f) L'elaboració de procediments documentats relatius al control oficial per a la defensa de la qualitat alimentària.

g) La realització d'anàlisis del control de la qualitat en el conjunt de la cadena alimentària.

h) El foment de la qualitat alimentària.

3. Per a aconseguir els objectius enumerats, a més s'utilitza l'aplicació informàtica d'accés restringit Xarxa Informativa del Sistema de Control de la Qualitat Alimentària (RICAL), que posa a disposició dels inspectors de qualitat de les comunitats autònomes la documentació generada per la Mesa de Coordinació de la Qualitat Alimentària.

4. Les associacions sectorials que realitzen activitats d'autocontrol, segons s'estableix en l'article 5.c) de la present llei, informaran el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i les autoritats competents de les comunitats autònomes dels resultats en cas que s'aparten del que estableix la legislació vigent corresponent, perquè les mencionades autoritats competents puguen prendre les mesures oportunes.

5. La Mesa de Coordinació, en la seua creació i funcionament, serà atesa amb els mitjans personals, tècnics i pressupostaris assignats a l'òrgan superior o directiu en el qual es trobe integrada.

6. A fi d'aconseguir la màxima coordinació en els treballs que en matèria de control corresponen a les distintes administracions públiques implicades, s'establiran reglamentàriament els procediments operatius i d'intercanvi d'informació i de documentació que hauran de seguir les dites administracions públiques en casos d'inspeccions o expedients en què estiguen involucrats operadors de més d'una comunitat autònoma, o per a respondre davant de la sol·licitud d'assistència en controls realitzats per administracions públiques competents d'altres estats membres o dur a terme els treballs necessaris en el marc de plans de control promoguts per la Unió Europea.

Article 26. *Deure d'informació sobre el control oficial.*

1. Les autoritats autonòmiques competents per al control oficial de la qualitat alimentària enviaran la informació necessària sobre els dits controls a la unitat del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient encarregada de la seua coordinació quan els la requerisquen, en les dates i terminis que es determinen en la Mesa de Coordinació de la Qualitat Alimentària, seguint els procediments documentats corresponents, amb l'objectiu d'aconseguir una coordinació eficaç en matèria de qualitat alimentària en tot el territori espanyol, informar la Comissió Europea sobre l'efectivitat d'aquest control a Espanya i oferir la dita informació de manera homogènia i actualitzada.

2. El resultat global dels dits documents estarà disponible en la mencionada Xarxa Informativa del Sistema de Control de la Qualitat Alimentària (RICAL) per a tots els usuaris registrats, tant estatals com autonòmics.

3. S'establirà la Xarxa d'Intercanvi d'Informació de Qualitat Alimentària (RIICA) entre totes les autoritats competents de control oficial, incloent-hi el Servei de Protecció de la Naturalesa de la Guàrdia Civil, a fi de disposar dels instruments idonis per a gestionar qualsevol incidència en l'àmbit de la qualitat, amb l'eficàcia i amb l'agilitat requerida en aquest tipus d'actuacions en tot el territori nacional. Aquesta xarxa de coordinació estarà relacionada amb la xarxa d'intercanvi d'informació que cree l'autoritat de la Unió Europea relativa al seguiment del frau alimentari.

4. Les autoritats competents de les comunitats autònomes informaran el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient de les mesures preses com a conseqüència de la informació que reben de les activitats d'autocontrol de les associacions, que s'arreglega en l'article precedent, apartat 4.

Disposició addicional primera. *Règim sancionador en matèria de classificació de canals de boví i porcí.*

1. El règim sancionador pels incompliments de la normativa aplicable en matèria de classificació de canals de boví i porcí, derivada de l'article 10 del Reglament (UE) núm. 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercats dels productes agraris i pel qual es deroguen els reglaments (CEE) núm. 922/72, (CEE) núm. 234/79, (CE) núm. 1037/2001 i (CE) núm. 1234/2007, serà l'establert en aquesta disposició.

2. Són infraccions lleus les següents:
 - a) Realitzar una preparació de la canal diferent de qualsevol de les permeses segons la normativa específica.
 - b) No marcar la canal, o marcar-la sense indicar totes les mencions obligatòries.
 - c) En el cas de les canals de boví, utilitzar presentacions diferents de les de referència sense aplicar els coeficients correctors establits a aquest efecte per a ajustar el pes de les canals. En el cas de les canals de porcí, utilitzar presentacions diferents de les presentacions tipus establides en el Reial Decret 1028/2011, de 15 juliol, pel qual s'estableixen disposicions aplicables relatives a la classificació de les canals de porcí.
 - d) No informar el proveïdor dels animals, i, si és el cas, el ramader si així ho sol·licita, del resultat de la classificació amb indicació expressa de la categoria i pes, juntament amb els coeficients correctors aplicats.
 - e) La concurrència d'errors reiterats a l'hora de determinar el pes o la classificació de la canal, considerant com a tals almenys un nombre de vint detectats en la visita d'inspecció.
3. Són infraccions greus les següents:
 - a) No dur a terme la classificació de canals en els casos en què siga obligatòria.
 - b) En el cas de les canals de boví, no tindre entre el personal contractat cap classificador amb l'autorització vigent per a realitzar la classificació en el moment de la inspecció. En el cas de la classificació de canals de porcí, no disposar d'equips de classificació autoritzats d'acord amb la normativa vigent.
 - c) No realitzar els registres establits en la normativa específica de classificació de canals o no conservar els registres sobre la classificació de canals el temps establert en la normativa específica.
 - d) Mobilitzar les canals paralitzades cautelament.
 - e) La reiteració de tres faltes lleus per qualsevol motiu o la reincidència de dos faltes lleus per la mateixa causa en els últims tres anys.
4. Són infraccions molt greus les següents:
 - a) Negar-se a l'actuació dels serveis públics d'inspecció.
 - b) Vexar, coaccionar, intimidar o amenaçar el personal de l'administració que realitza funcions d'inspecció, els instructors dels expedients sancionadors, el personal dels organismes de gestió o de les entitats de control, o exercir qualsevol altra forma de pressió sobre aquests, sempre que les dites accions no constituïsquen infracció penal.
 - c) Alterar el resultat de la classificació de canals.
 - d) Manipular, traslladar o tindre qualsevol forma de mercaderia cautelament immobilitzada amb violació dels precintes, o si les mercaderies ixen de les instal·lacions on van ser intervingudes sense l'autorització de l'òrgan competent en la matèria.
 - e) La reiteració de tres faltes greus per qualsevol motiu o la reincidència de dos faltes greus per la mateixa causa en els últims tres anys.
5. Les sancions a imposar per l'autoritat competent en el seu àmbit corresponent seran:
 - a) Les infraccions lleus seran sancionades amb advertència o multa de fins a 4.000 euros.
 - b) Les infraccions greus seran sancionades amb multa entre 4.001 i 150.000 euros.
 - c) Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa entre 150.001 i 3.000.000 d'euros.
6. En el supòsit de la comissió d'infracció greu o molt greu, l'autoritat competent per a resoldre podrà imposar com a sanció accessòria alguna de les mesures següents:
 - a) Mesures de correcció, seguretat o control que impedisquen la continuïtat en la producció del dany.
 - b) Decomís de les canals.

Disposició addicional segona. *Clàusula de reconeixement mutu.*

Aquesta llei no s'aplicarà als productes alimentaris legalment fabricats o comercialitzats d'acord amb altres especificacions en altres estats membres de la Unió Europea, ni als originaris dels països de l'Associació Europea de Lliure Comerç (AELC), ni a les parts contractants en l'Acord de l'Espai Econòmic Europeu (EEE), ni als estats que tinguen un acord d'associació duanera amb la Unió Europea.

Disposició addicional tercera. *Compromís de no-increment de despesa.*

Les mesures incloses en aquesta llei no podran suposar un increment de dotacions ni de retribucions ni d'altres despeses de personal.

Disposició addicional quarta. *Previsió d'un sistema per a facilitar el coneixement de la normativa de qualitat alimentària de compliment obligatori.*

El Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, per a facilitar el coneixement de la normativa de qualitat alimentària de compliment obligatori dictada per les administracions competents per a cada sector, articularà un sistema per a elaborar periòdicament, amb caràcter informatiu, una relació de la mencionada normativa.

Disposició transitòria única. *Període transitori.*

1. El Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària, no serà aplicable als aspectes regulats en l'àmbit d'aquesta llei, excepte els articles 15 i 16, que seguiran aplicant-se fins que es desplegue reglamentàriament la present llei.

2. Fins que no es desplegue un procediment sancionador propi, s'aplicarà el procediment general regulat en el Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora.

Disposició final primera. *Modificació del preàmbul i de l'article 2 de la Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per a millorar el funcionament de la cadena alimentària.*

U. El setè paràgraf de la part III del preàmbul quedarà redactat de la manera següent:

«Així mateix, l'àmbit d'aplicació del capítol I del títol II d'aquesta llei se circumscriu a les relacions comercials dels operadors que realitzen transaccions comercials, continuades o periòdiques, el preu de les quals siga superior a 2.500 euros, sempre que aquests es troben en alguna de les següents situacions de desequilibri:»

Dos. L'apartat 3 de l'article 2 quedarà redactat de la manera següent:

«3. L'àmbit d'aplicació del capítol I del títol II d'aquesta llei se circumscriu a les relacions comercials dels operadors que realitzen transaccions comercials el preu de les quals siga superior a 2.500 euros, sempre que aquests es troben en alguna de les següents situacions de desequilibri:»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per a millorar el funcionament de la cadena alimentària.*

S'hi afegirà una disposició addicional cinquena amb la redacció següent:

«Disposició addicional cinquena. *Infraccions i sancions en matèria de traçabilitat de productes pesquers no inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2001, de 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat.*

La tinença, consignació, transport, trànsit, emmagatzematge, transformació, exposició i venda, en qualsevol de les formes previstes legalment, de productes

pesquers no inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2001, de 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat, que no complisquen els requisits de traçabilitat, etiquetatge, higiene o informació al consumidor exigits per la normativa vigent serà tipificada com a infracció greu i castigada amb sanció pecuniària de 601 a 60.000 euros.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 87/1978, de 28 de desembre, d'Assegurances Agràries Combinades.*

Es modifica la disposició addicional segona, que queda amb la redacció següent:

«Disposició addicional segona. *Concessió directa.*

Les aportacions de l'Estat a l'import global de les primes a satisfer pels agricultors es concediran de forma directa als agricultors, tal com estableix l'article 22.2.b) de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, relatiu al procediment de concessió de subvencions.»

Disposició final quarta. *Normes de qualitat.*

S'habilita el Govern per a aprovar normes de qualitat de productes alimentaris, amb l'objecte, entre altres, d'adaptar-se a la reglamentació de la Unió Europea, i de simplificar, modernitzar i valorar les normes existents així com de millorar la competitivitat del sector, incloent-hi els avanços produïts per la innovació tecnològica.

Disposició final cinquena. *Títol competencial.*

La present llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat competència sobre bases i coordinació general de la planificació econòmica.

Disposició final sisena. *Facultat de desplegament.*

S'autoritza el Govern a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a l'aplicació i desplegament d'aquesta llei.

Disposició final setena. *Actualització de sancions.*

S'autoritza el Govern a actualitzar mitjançant un reial decret les quanties de les sancions establides per aquesta llei.

Disposició final huitena. *Entrada en vigor.*

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei i que la facen complir.

Madrid, 30 de juliol de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY